

løb — i et Aar altsaa en Rentenedsættelse af $1\frac{1}{2}$ pCt. Der gøres den Tilføjelse, at „bestaar det paagældende kommunale Arbejde i Opførelse af Ejendomme med Lejligheder til Brug for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, kan Tilskuddet dog fastsættes til en halvårlig Ydelse af indtil $1\frac{1}{4}$ pCt. af Laanets oprindelige Beløb i 8 Aar“. Det er Hensigten, at dette Statstilskud skal ydes til saadanne Kommuner, „der paabegynder og uden unødigt Opsættelse gennemfører større Arbejder, der skønnes at være egnede til at afhjælpe Arbejdsløsheden“. Naar saadanne Arbejders Gennemførelse maa bestrides ved Laan, kan Tilskuddet ydes. Den Omstændighed, at Midler er tilvejebragte til denne Laanekasse, udelukker ikke, at Kommuner, som kan optage Laan udenfor dem til de i dette Lovforslag angivne Formaal, kan faa det samme Tilskud.

I § 3 gives Bestemmelser vedrørende Laan, som en Kommune maatte yde, eller den Garanti, den maatte overtage for Laan til Byggeforeninger til Opførelse af Ejendomme med Lejligheder til Brug for den mindre bemidlede Del af Befolkningen. Jeg skal henvise ærede Medlemmer til de Bestemmelser, som her anføres, og som gaar ud paa at yde ogsaa for disse Laan tilsvarende Rentenedsættelser.

Det Beløb, som antages at ville medgaa for Staten til disse Foranstaltninger, er for det først i § 2 omhandlede Formaal anslaaet til at andrage omtrent 300,000 Kr. og for de i øvrigt i §§ 2 og 3 nævnte Formaal andre 300,000 Kr., i alt aarlig 600,000 Kr., i 8 Aar altsaa i alt godt $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Jeg tror imidlertid, at det maa erkendes, at det vil være en nyttig Anvendelse af Pengemidler at anvende dem til Nedsættelse af Renten for Laan, der optages med det Formaal at tilvejebringe Arbejde. Hvis man ikke yder dette Tilskud, kommer Arbejdet maaske ikke i Gang, de arbejdsløse maa da understøttes, og det offentlige maa betale til disse Understøttelser. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Lovforslaget ikke blot samfundsmæssigt set, men ogsaa finansielt vil betyde en Besparelse i Forhold til Udgifter, som ellers nødvendigt maa lægges over paa Staten. Jeg haaber derfor, at det høje Ting vil skænke dette Lovforslag saavel som de andre, jeg skal have den Ære at fremsætte, hurtigt og velvillig Fremme. Dette Lovforslag om Tilvejebringelse af Midler til Arbejders Igangsættelse venter Kommunerne paa, og Kommunerne vil med

Rette haabe, at man snart har truffet Afgørelsen her.

De Arbejder, som kan iværksættes for disse Beløb, kan imidlertid ikke afhjælpe Arbejdsløsheden her i Landet. Det kan overhovedet ikke Arbejder, som iværksættes af det offentlige. Det kan kun en Forandring af den Tilstand, hvorved vi er afspærrede fra Raastoffer og andre Hjælpe midler til vor Industri. Kun en saadan Forandring kan igen bringe Arbejdet i Gang, som vi maatte ønske det. Følgelig vil vi være nødsaget til at yde dem, som vi ikke her i vort Samfund kan skaffe Arbejde, Hjælp i den Tid, da de uden Skyld savner dette. Vi kan yde denne Hjælp ved at befri dem for Byrder, som de bærer sammen med andre Statsborgere, i den Periode, da de uden egen Skyld er satte ude af Stand til at bære disse Byrder, og det andet Lovforslag, som jeg skal have den Ære at fremsætte, gaar derfor ud paa at give Bemyndigelse til at eftergive *personlige Kommuneskatter for Skatteaarene 1917—18 og 1918—19 paa Grund af den herskende Arbejdsløshed*. Naar Lovforslaget kun omfatter Kommuneskatter, er det, fordi Finansministeren besidder Lovhjemmel til at eftergive Statsskatter, og det er klart, at i det Øjeblik, dette Lovforslag fremsættes, som søger at hjemle Kommunerne Ret til at eftergive Kommuneskat, vil Staten handle ud fra det Synspunkt, som dette Lovforslag angiver, og være rede til at eftergive Statsskatten, hvor, som det hedder i Lovforslaget, „Opfyldelsen af vedkommendes Skattepligt skønnes at være vanskeliggjort ved den herskende Arbejdsløshed“. For Kommunerne Vedkommende er det nødvendigt at søge en Hjemmel, idet der ikke haves Lovhjemmel til en saadan almindelig, i et bestemt Forhold begrundet Nedsættelse eller Eftergivelse af Skatter. Kommunen kan i det enkelte Tilfælde eftergive, men det kræver da en Undersøgelse af det enkelte Forhold og Afgørelse af det enkelte Tilfælde. Det vil her være rigtigt at give Kommunerne en almindelig Adgang til paa Grund af Arbejdsløshed at eftergive, nedsætte eller tilstaa Udsættelse med Betaling af personlig Skat. Jeg haaber ogsaa paa dette Punkt paa den høje Rigsdags velvillige og hurtige Behandling af Sagen.

Men en Lettelse af Byrder, som man bærer, kan som bekendt intet Menneske leve af. Det Lovforslag, jeg derefter skal have den Ære at fremsætte, gaar ud paa